

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 13. dubna 2021

Konec rodných čísel

Z občanských průkazů mají zmizet rodná čísla. Společnost i právní řád se však bez možnosti spolehlivé identifikace fyzických osob neobejdou

Ve svém 16. stanovisku se názorová platforma Rozumné právo zabývá plánovaným vypuštěním rodných čísel z občanských průkazů a jejich nahrazení jiným identifikátorem osob. Česká republika se před časem rozhodla, že rodná čísla nebudou do budoucna do občanských průkazů zapisována. Cílem tohoto rozhodnutí má být posílení ochrany soukromí. Rodné číslo je totiž nositelem informací o věku, pohlaví a v některých případech o místu narození jeho nositele. Je z něj tedy možné dovodit údaje, které jsou jinak chráněny podle pravidel ochrany osobních údajů.

„Společnost a právní řád ke svému fungování spolehlivou možnost jednoznačné identifikace fyzických osob potřebují. Je nezbytná pro výkon oprávněných zájmů soukromých subjektů, jako jsou ochrana proti podvodům anebo ověření důvěryhodnosti fyzických osob, i k vymáhání s tím souvisejících práv. Proto je při plánovaném omezení možnosti užívat rodná čísla třeba brát v úvahu ochranu zájmů těch, kteří dosud na jednoznačnost rodných čísel při realizaci svých práv spoléhali,“ vysvětluje Hana Gawlasová, advokátka a členka platformy Rozumné právo, proč nelze rodná čísla vypustit bez náhrady.

Termín, po kterém nebude možné užívat rodná čísla soukromým sektorem pro identifikaci v rámci uzavírání smluv či ověřování bezdlužnosti a veřejnou mocí pro některé zákonem stanovené činnosti (např. ve formulářových žádostech), byl březnovým rozhodnutím Poslanecké sněmovny odložen na 31. 12. 2023. Opakované odklady tohoto data jen zvyšují nejistotu všech, kterých se to týká. Efektivně se na to nemohou připravit ani orgány státní správy ani podnikatelé a další subjekty. „Je nezbytné vyvážit ochranu soukromí s právem na rovné zacházení a zákazem diskriminace a právem na podnikání. Upřednostnění jednoho chráněného zájmu nesmí vést k omezení jiného chráněného zájmu bez řádného odůvodnění,“ zdůraznil Jan Klouda, člen Rozumného práva a viceprezident společnosti Vodafone pro právní záležitosti, řízení rizik a korporátní bezpečnost.



Členové platformy se shodují, že stát by se měl v zájmu právní jistoty neprodleně vyjádřit, zda bude trvat na potřebě nezapisovat rodná čísla do občanských průkazů, a pokud ano, připravit návrh nahrazujícího řešení a určit realistické datum. Nový způsob jednoznačné identifikace osob, který rodná čísla nahradí, by měl být jednoduchý i pro běžného uživatele a minimalizovat náklady jeho zavedení pro státní správu i soukromý sektor. Při jeho určení, by měl stát zohlednit doporučení a potřeby soukromých společností, profesních organizací a obchodních komor a vést s nimi k tomu diskusi.

Kontakt pro média:

Klára Donathová, tajemnik@rozumnepravo.cz

***Názorová platforma Rozumné právo** je nezávislá expertní skupina právníků působících v nejrůznějších oborech práva v praxi i v akademii. Jejím cílem je poskytnout vládě, parlamentu a dalším veřejným institucím odbornou oponenturu návrhů zákonů a dalších regulatorních opatření a zároveň sloužit jako rezervoár podnětů pro jejich racionální implementaci v tuzemských podmínkách. Platforma Rozumné právo není spojena s žádnou politickou stranou nebo hnutím, obchodní společností nebo jinou institucí a všichni její členové vykonávají svou činnost bez nároku na honorář nebo jinou odměnu. Stanoviska publikovaná na platformě Rozumné právo nejsou stanovisky organizací, v nichž členové názorové platformy působí.*